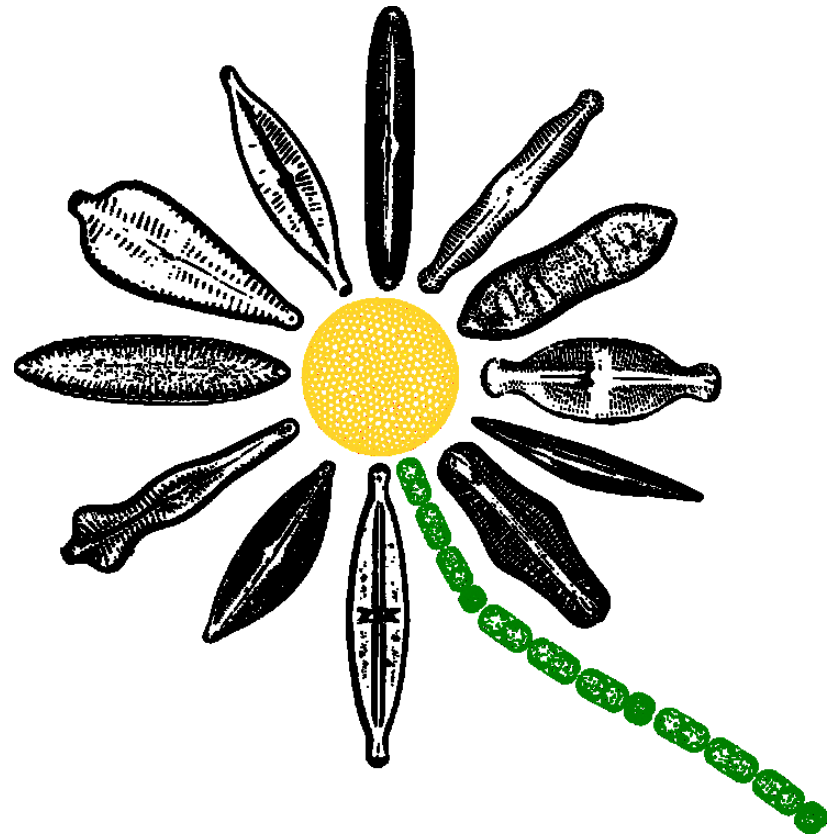
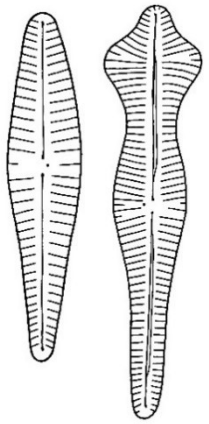

Gomphoidní rozsivky- asymetrické

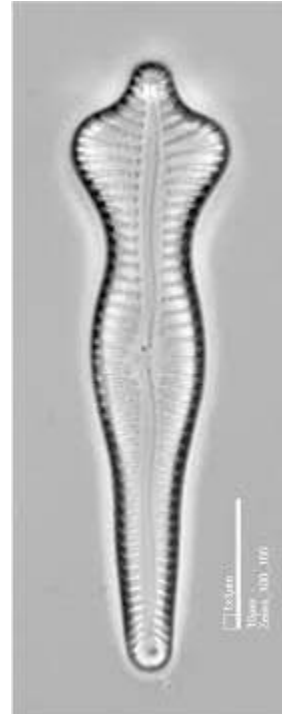
5. Přednáška

Gomphonema

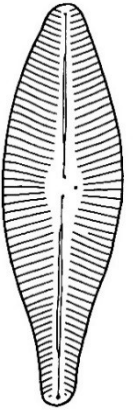

- Valvy jsou asymetrické k transapikální ose, symetrické k apikální ose
- Tvar frustuly kuneátní (*club shaped*)- klavátní (heteropolární)
- Z pleurálního pohledu klínovitý tvar
- Nejsou přítomny longitudinální rýhy
- Často přítomno izolované stigma v centrální oblasti
- Výrazné koncové pole (tvorba stopek)
- Různé ekologické nároky druhů

Gomphonema acuminatum

Gomphoneis

- Valvy jsou asymetrické k transapikální ose, symetrické k apikální ose
- Tvar frustuly kyjovitý
- Z pleurálního pohledu klínovitý tvar
- Přítomny longitudinální rýhy
- Často přítomno izolované stigma v centrální oblasti
- Striae multiseriální
- Tvoří slizové stopky, kolonie

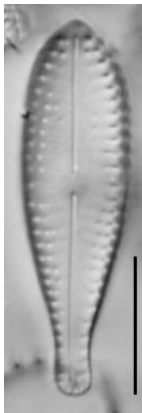
Gomphoneis herculeana

Gomphosphenia

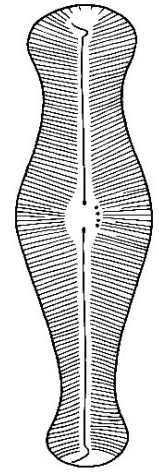

- Valvy jsou asymetrické k transapikální ose, symetrické k apikální ose
- Tvar frustuly kyjovitý
- Z pleurálního pohledu klínovitý tvar
- **Velmi široké osově pole** (axiální oblast)- striae zkrácené
- **Chybí stigma**
- Jen velmi málo druhů
- Od rodu *Gomphonema* separovaná v roce 1995

Gomphosphenia grovei

Didymosphenia

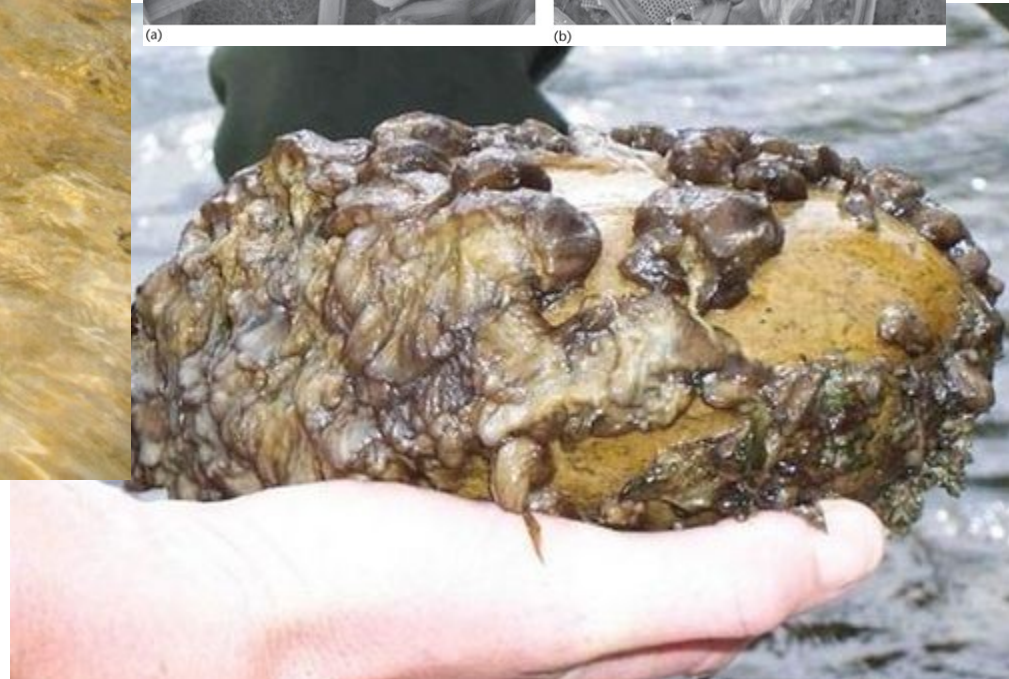
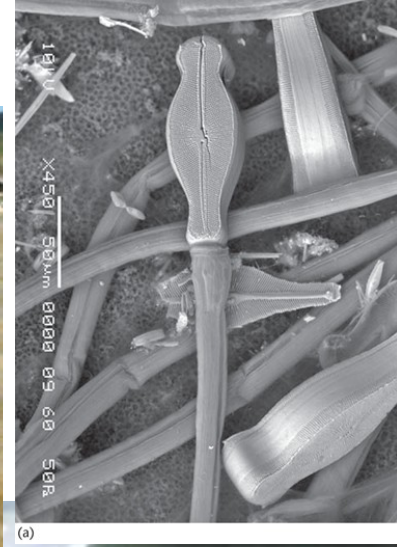

- Valvy jsou asymetrické k transapikální ose, symetrické k apikální ose
- Valvy velmi velké, robustní
- Stigmata přítomna (jedno až vícero)
- Velké koncové pole
- Slizové stopky
- Invazní

Didymosphenia geminata

Didymosphenia

Didymosphenia

PROTECT OUR WATERS

Help stop the spread of Didymo and other aquatic pests

CHECK

Remove all obvious clumps from items that have been in the water.

CLEAN

Soak and scrub all items for at least one minute with any of the following:

- hot (60°C) water
- 2% solution of household bleach
- 5% solution of salt
- 5% solution of nappy cleaner
- 5% solution of antiseptic hand cleaner
- 5% solution of dishwashing detergent.

A 2% solution is 200ml, a 5% solution is 500ml (two large cups), with water added to make 10 litres.

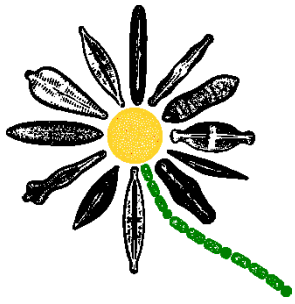
DRY

If cleaning is not practical, dry items completely and then leave for at least 48 hours.

www.biosecurity.govt.nz

**BIOSECURITY
NEW ZEALAND**

Didymosphenia

YOU CAN

the spread of

DIDYMO

A MICROSCOPIC INVASIVE FRESHWATER ALGAE

After leaving from any waterway...just remember

1 + 1 + 1

1 gallon of water + 1 cup of salt + 1 minute soak

Soak all gear for 1 Minute, all felt soled boots or soft absorbent items should be soaked for 30 minutes

or

Dry all gear for 48 hours before entering another waterway

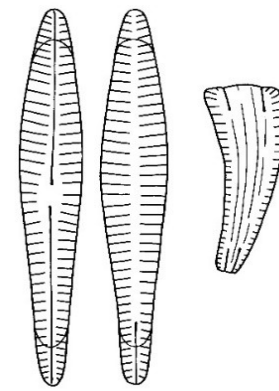

Cornell University
Cooperative Extension
Ulster County

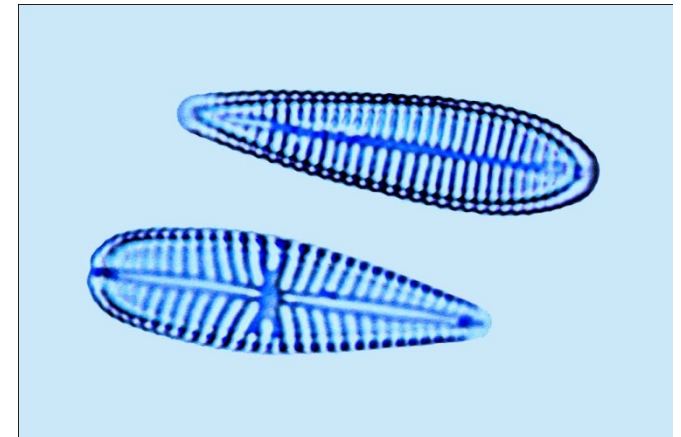
For more information or a laminated copy of this poster contact the Ashokan Watershed Stream Management Program at 845-688-3047

Rhoicosphenia

- Heterovalvární, asymetrická
- 1 valva s kompletním raphe, na druhé valvě jen rudiment raphe
- Frustuly v pleurálním pohledu zakřivené
- Tvoří slizové stopky

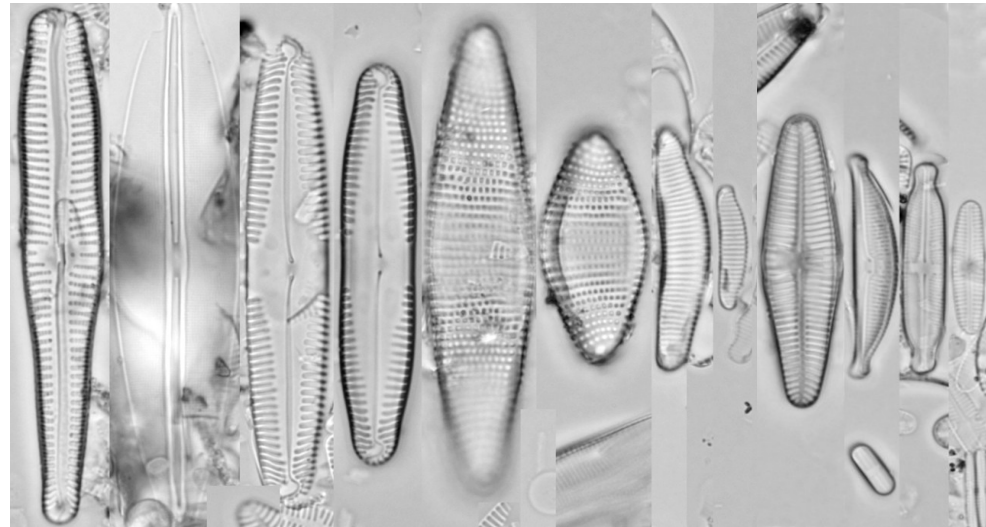
Rhoicosphenia abbreviata

Ekologie

- Jedna z hlavních akvatických fotosyntetických skupin
- Důležitá součást globální primární produkce
- Mořské i sladkovodní (*centrické-převážně mořské, ve sladkých vodách planktonní, penátní často sladkovodní a přisedlé*)
- Mohou žít epizoicky (velryby) i endozoicky (dírkonoši)
- Jarní a podzimní vrchol ve sladkých vodách
- Ekologické nároky mnohdy druhově specifické (biomonitoring)
- Pevnost schránky- zachování v sedimentech

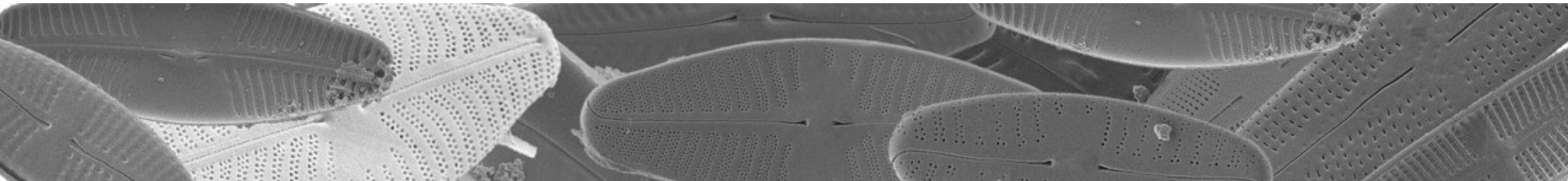
Ekologie

- Důležitá role primárních producentů (primární produkce: produkce organické hmoty fotosyntézou)
- Produkce: přírůstek organické hmoty za jednotku času.
- Čistá primární produkce- 50-70% hrubé primární produkce
- Produkci rozsivek můžeme měřit jako spotřebu oxidu uhličitého, přírůstek stélky, produkci kyslíku

Ekologie

- Závislé na slunečním záření
- Většinou vodní
- Anomálie vody největší hustota při 4 stupních
- Viskozita – vnitřní tření (100x větší než vzduch, umožňuje rozsivkám vznášení)
- Rozdělení vodních těles:
  - lotické: proudící
  - lentické: stojaté vody

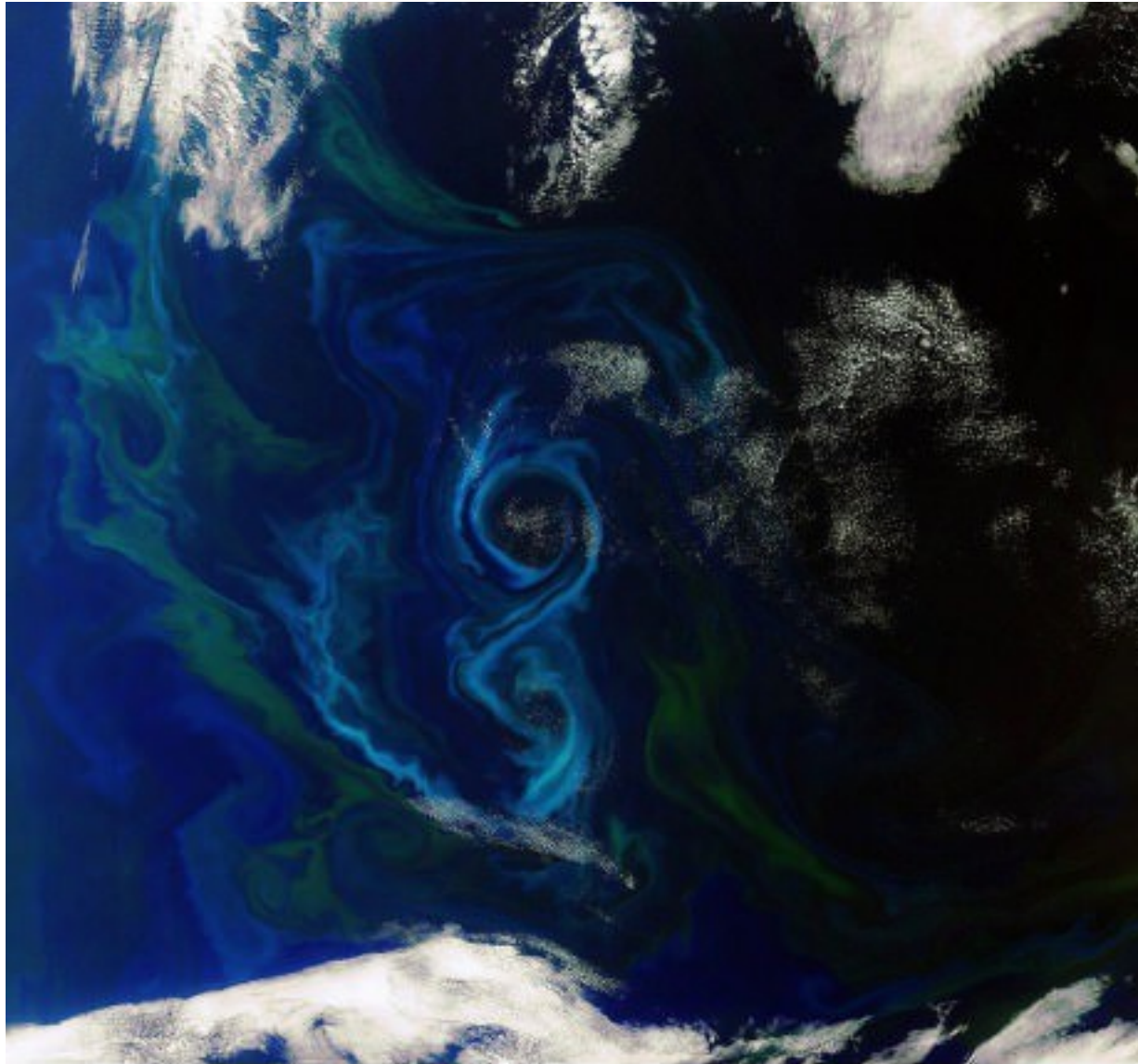

Ekologie

- Rozsivky v planktonu
- Pohyblivé
- x nepohyblivé- vznášejí se a klesají ve vodním sloupci v závislosti na viskozitě vody (*Cyclotella*), dobrou adaptací na pohyb ve vodním sloupci je tvar kolonií- hvězdčovitá *Asterionella formosa* (zpomalení klesání)
- Světový fytoplankton produkuje 70% atmosférického kyslíku

Mořský fytoplankton

Ekologie

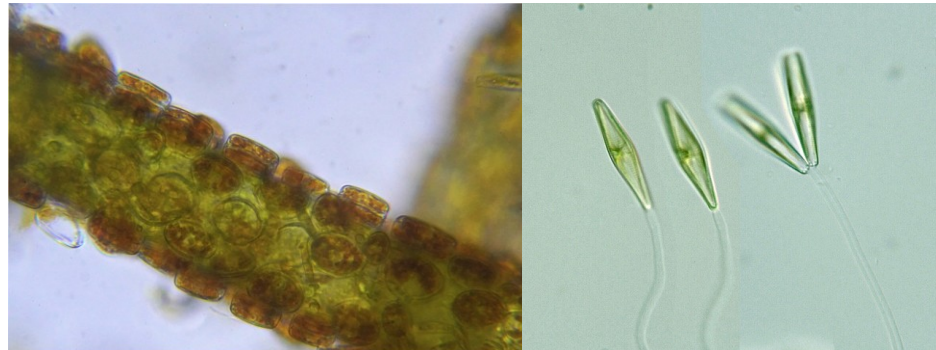
- Vodní květ (sinice) x vegetační zákal (zlativky, rozsivky)

Bentos

- Rozsivky jsou nejčastěji přichyceny k substrátu pomocí slizu

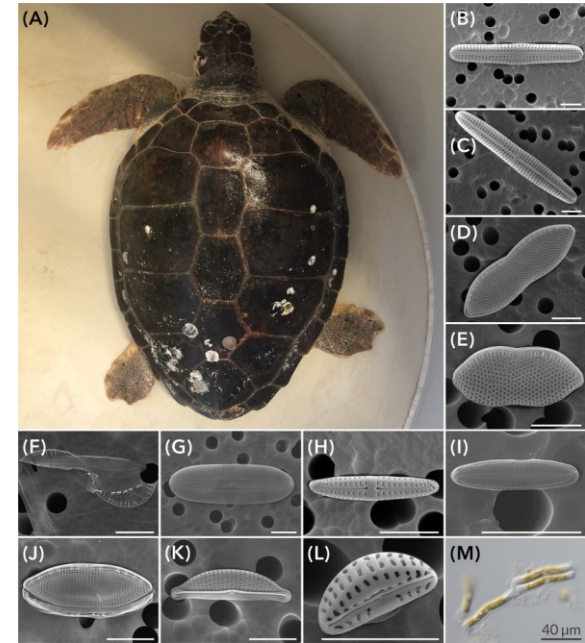
Způsoby přichycení k substrátu:

- Celou plochou: *Cocconeis*
- Jedním koncem: *Fragilaria*
- Slizové stopky: *Gomphonema*
- Slizové trubice: *Encyonema*

Různé povrchy

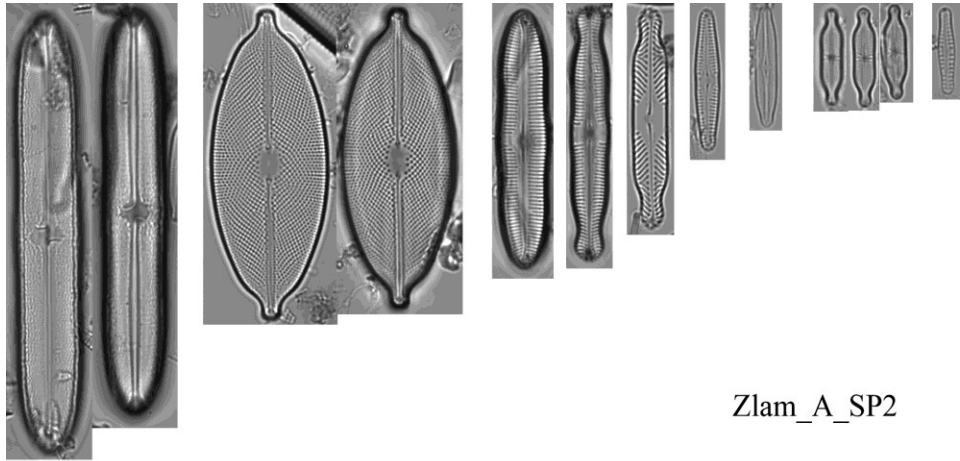
- Na povrchu jemných substrátů (epipelon): *Sellaphora*
- Písečný substrát (epipsamnon): *Nitzschia*, *Navicula*
- V písčitéch sedimentech (endopsamnon): *Surirella*, *Campylodiscus*
- V rostlinách a jejich slizu (endofyton): *Nitzschia* (také v živočišných- endozoon)
- Na živočišných (epizoon): *Fragilaria*

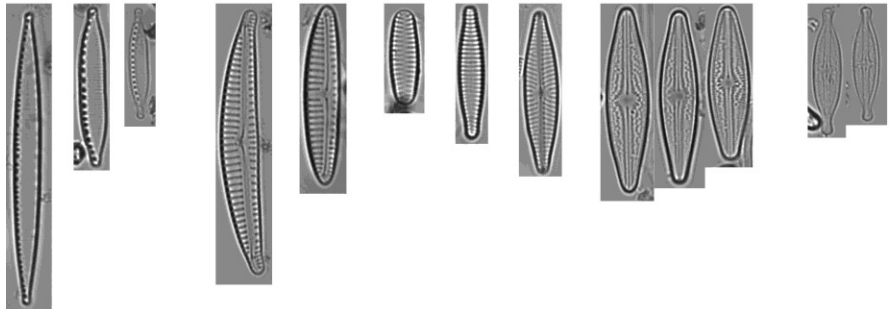

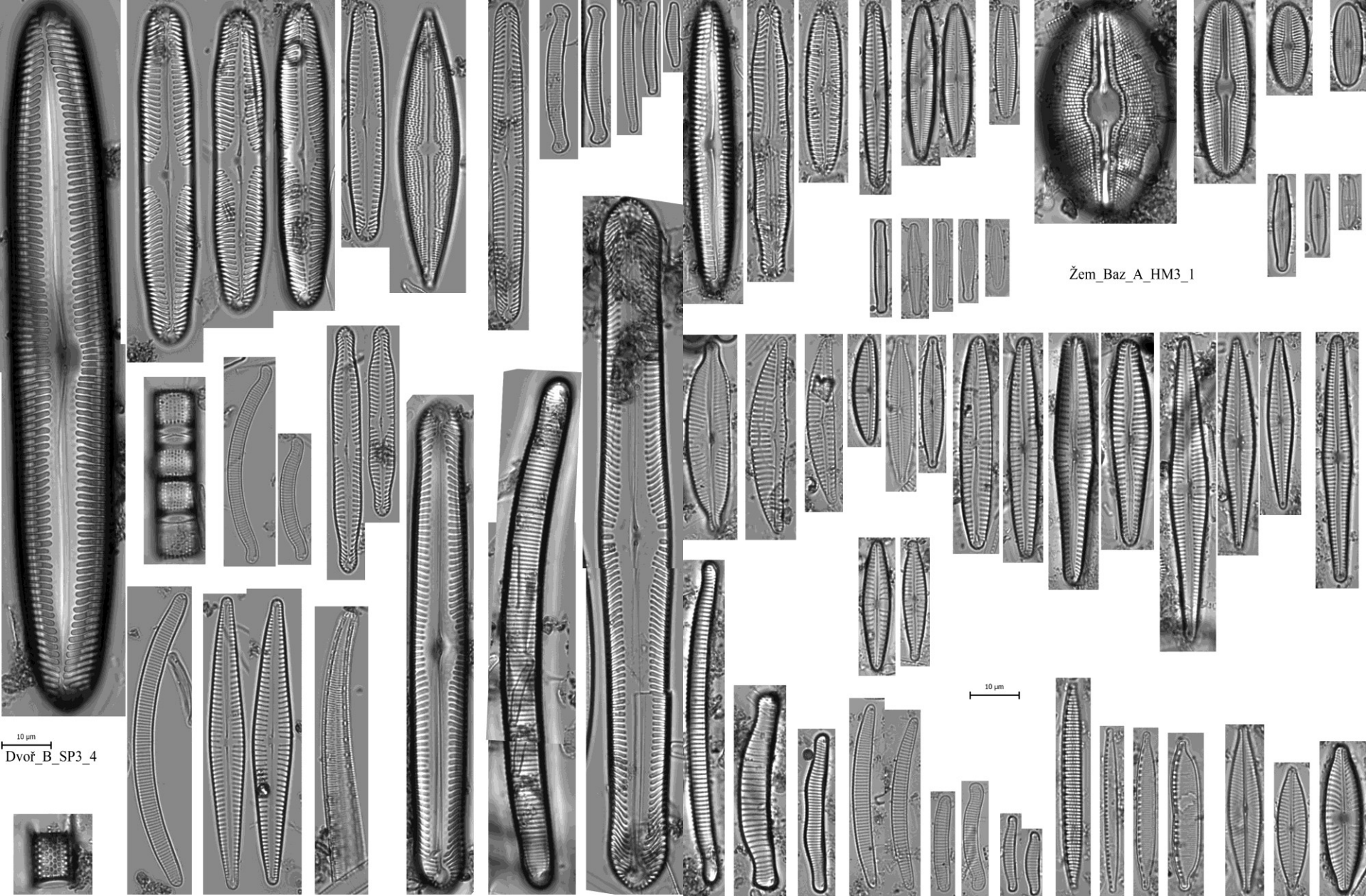
Bioindikátory

- Kyselá voda, pH, dystrofié: *Eunotia*, *Pinnularia*
- Acidifikace: *Eunotia*
- Oligotrofié: *Aulacoseira*
- Mezotrofié: *Asterionella*
- Eutrofié: *Stephanodiscus*

Zlam_A_SP2

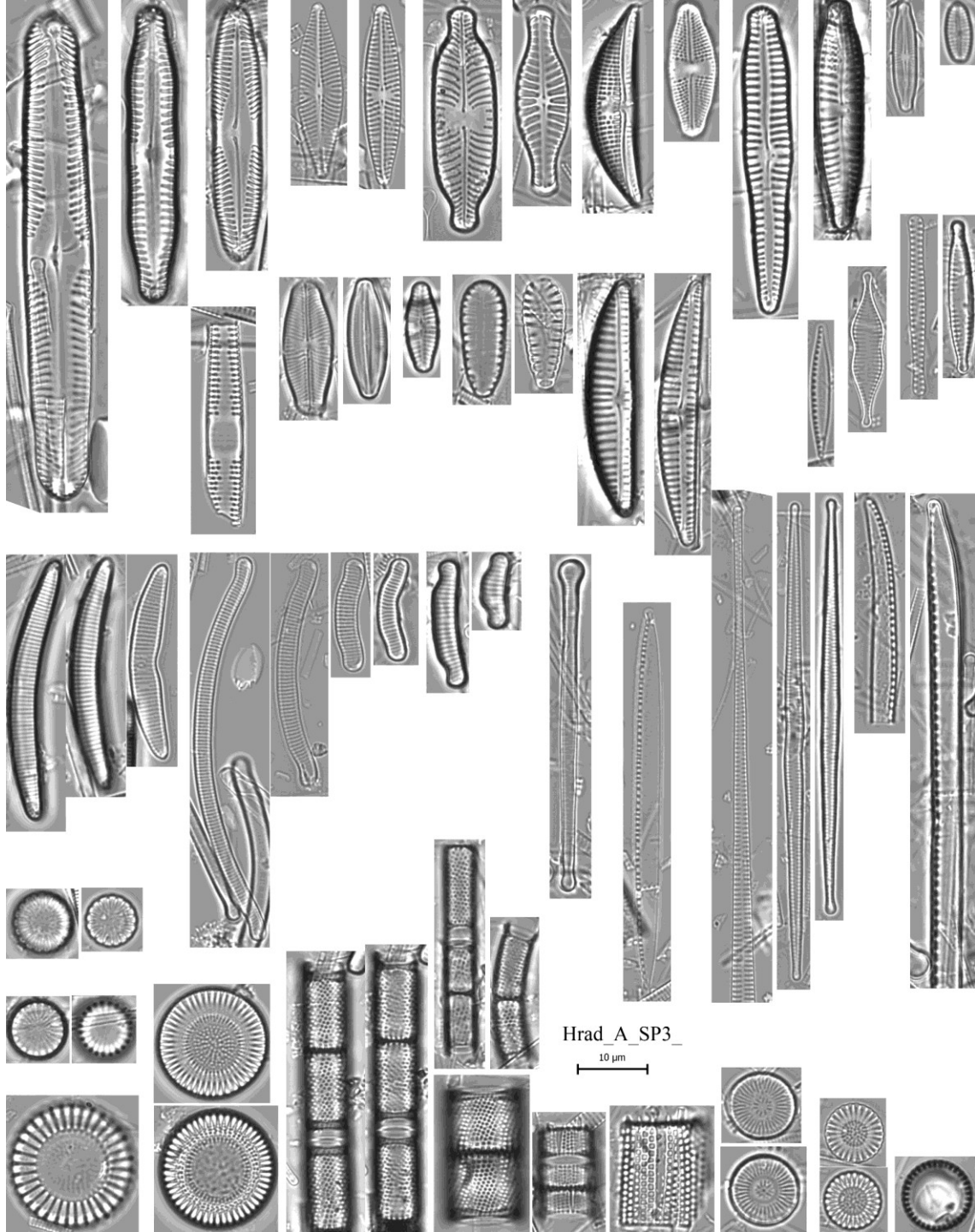

10 μ m
Dvof_B_SP3_4

Žem_Baz_A_HM3_1

10 μ m

Hrad_A_SP3_

10 μm

BAŽANTKA A

BAŽANTKA B

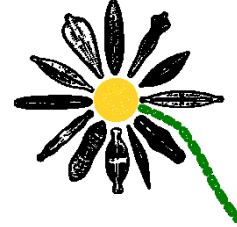
HRÁDEČEK A

HRÁDEČEK B

Různé biotopy

- Zastíněné studánky u pramene- *Surirella*, *Campylodiscus*
- Pramenné mokřady s mechy (helokren): *Pinnularia*, *Hantzschia*

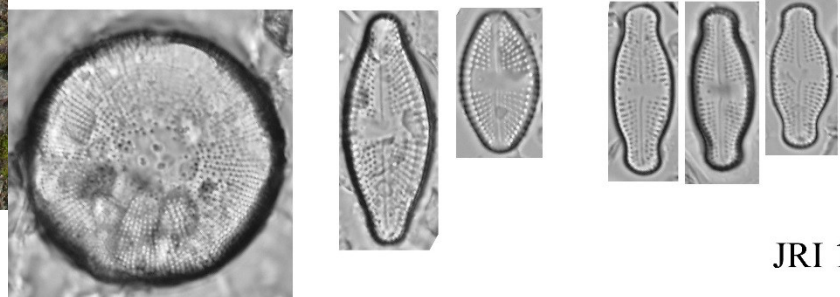
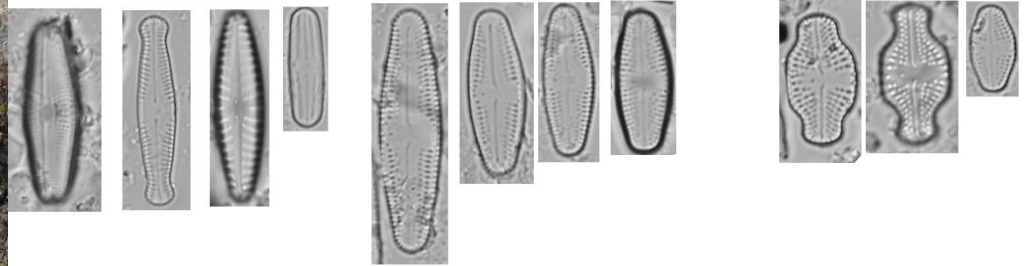
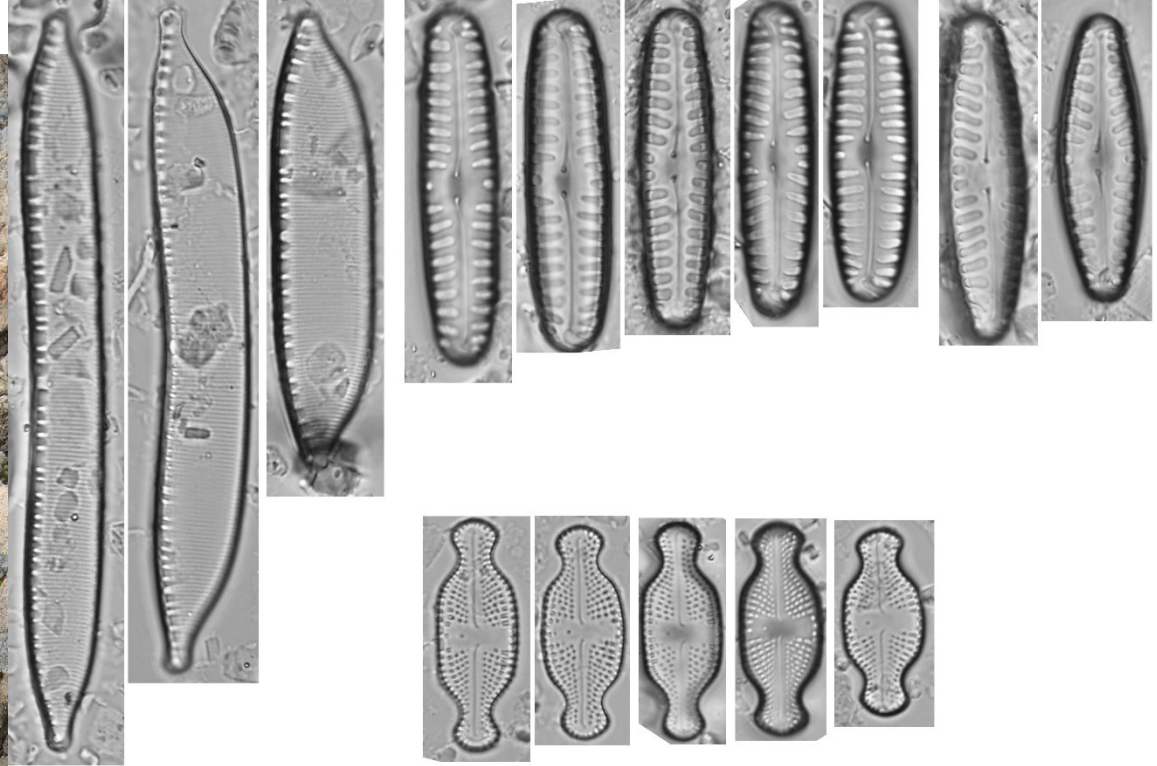
Distribuce rozsivek na lodyžce rašeliníku

- Tam kde je velká vzdušná vlhkost- na vrcholu rašeliníku
- Vlhké rašeliníky šlenků- u báze

Terestrické prostředí

- *Pinnularia borealis*, *Luticola mutica*, *Orthoseira roseana*,
půdní *Hantzschia amphioxys*

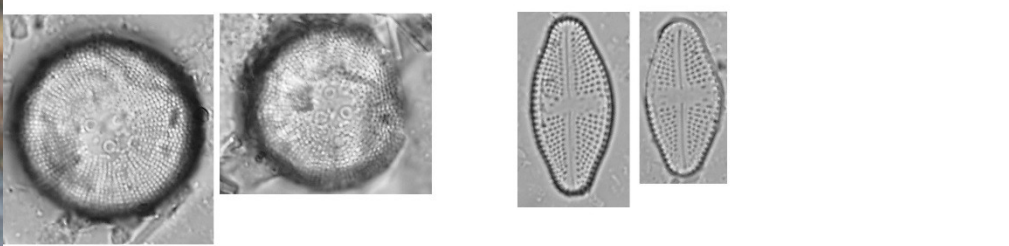
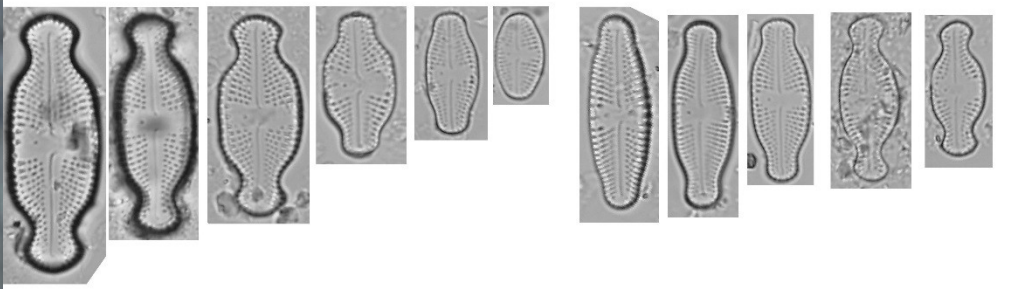
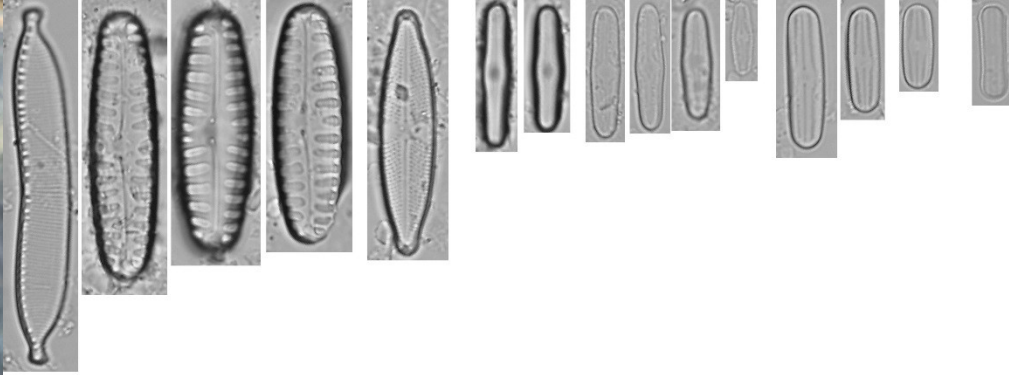

JRI 13

JRI 12